

ВИСНОВКИ
експертної комісії
щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
«Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти
у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

Згідно Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, наказу Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України «Про затвердження державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 № 689, листа Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України «Щодо змін у сфері ліцензування та акредитації» від 23.12.2012, наказу Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України про «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847» від 29.11.2011 № 1377 та наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 04.06.2018 № 1049-л у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» працювала експертна комісія у складі:

Голова комісії – Салата Оксана Олексіївна, завідувач кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор історичних наук, професор

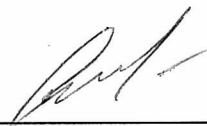
Член комісії – Коляструк Ольга Анатоліївна, завідувач кафедри історії та культури України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, доктор історичних наук, професор

У період з 6 червня по 8 червня 2018 р. експертна комісія розглянула подані матеріали та провела безпосередньо на місці перевірку освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

Акредитаційна справа оформлена відповідно до чинної нормативно-правової бази з питань акредитації. Експертна комісія здійснила оцінювання:

- достовірності інформації, поданої до МОН України вищим навчальним закладом;

Голова комісії _____

О. О. Салата

- відповідності кадрового, матеріально-технічного, організаційного та навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти установленим законодавчим вимогам, зокрема Ліцензійним умовам;
- змісту та якості підготовки фахівців на освітньо-науковій програмі «Історія» рівня вищої освіти магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія» та їхню відповідність державним вимогам щодо підготовки фахівців.

За результатами перевірки експертна комісія встановила таке:

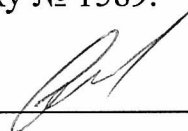
1. Загальна характеристика Національного університету «Києво-Могилянська академія» та освітньо-наукової програми «Історія» рівня вищої освіти магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

Національний університет «Києво-Могилянська академія» – спадкоємець одного з найстаріших вищих навчальних закладів України і Центрально-Східної Європи, першого офіційно визнаного у східнослов'янському світі, – Києво-Могилянської Академії. Заснована 15 жовтня 1615 року, як школа для дітей усіх станів на кошти, відписані знатною киянкою Галшкою Гулевичівною, у 1658 році офіційно набула юридичних прав вищої школи і титулу «академія» за Гадяцькою угодою. У 1817 році Києво-Могилянська академія була перетворена на Київську духовну семінарію, яка проіснувала два роки, а в 1819 році відбулося відкриття Київської духовної академії на території та в приміщеннях Києво-Могилянської Академії. Остаточо навчальний заклад припинив своє існування у 1918 році.

Офіційне відродження Києво-Могилянської академії як сучасного університету почалося зі здобуттям Україною незалежності. У 1991 році розпорядженням Голови Верховної Ради України Києво-Могилянська академія відроджена як університет «Києво-Могилянська академія», а з 1994 року указом Президента України отримала назву – Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Як державний заклад освіти, НаУКМА провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів України, Статуту НаУКМА, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2016 року № 1589.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Декретом Кабінету Міністрів України Національному університету «Києво-Могилянська академія» було передано в безоплатне безстрокове користування будівлі та споруди, які перебувають у загальнодержавній власності і розташовані на його історичній території. НаУКМА використовує передане майно в освітніх цілях у межах, визначених його статутом, без зміни форми власності та утримує його за рахунок коштів Університету.

НаУКМА співпрацює зі 142-ма університетами з 35 країн світу. У середньому, 20% студентів-могилянців беруть участь у міжнародних проектах: літніх школах, конференціях, стажуванні тощо. В університеті діють спільні навчальні програми із закордонними університетами, які дозволяють отримати два дипломи – НаУКМА та університету-партнера програми.

НаУКМА є членом: Асоціації Європейських Університетів; Асоціації університетів країн чорноморського регіону; Міжнародної асоціації президентів університетів (IAUP); Європейської асоціації міжнародної освіти (EAIE), а також підписантом Великої Хартії Університетів.

Університет має IV – найвищий – рівень акредитації. На 6 факультетах, у Докторській школі та аспірантурі навчаються 4 066 студентів, докторантів та аспірантів денної форми навчання (заочна форма навчання в НаУКМА не передбачена). У НаУКМА діють 22 бакалаврські та 27 магістерських освітніх програм, а також 15 ліцензованих освітньо-наукових та 8 експериментальних PhD програм. 73% викладачів НаУКМА, які викладають на 32 кафедрах університету (31 з яких – випускова) мають ступінь доктора та кандидата наук; переважна їх більшість мають досвід навчання, стажування чи викладання за кордоном.

Експертна комісія встановила, що кафедра історії (первісно під назвою «кафедра суспільних наук») існує з часу відродження Університету в 1992 році. За ухвалою Вченої ради НаУКМА від 13 січня 1993 року, її виділено в окрему структурну одиницю під назвою «кафедра історії». З 1992 року кафедра історія забезпечує підготовку фахівців освітнього рівня бакалавр, а з 1996 року – підготовку фахівців освітнього рівня магістр. Акредитацію підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальністю 6.030300, 8.030301 «Історія» напряму підготовки 0303 «Історія» було проведено (повторно) у 2008 р. (рішення ДАК протокол № 72 від 1 липня 2008 р., наказ МОН № 2180л від 7 липня 2008 р.). Освітня діяльність за спеціальністю 032 «Історія та археологія» у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» рівнів вищої освіти бакалавр і магістр провадиться відповідно до наказу МОН № 1565 від 19 грудня 2016 р.

Голова комісії _____

О. О. Салата

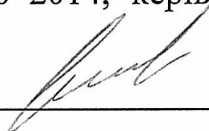
З 1998 року при кафедрі відкрито денну аспірантуру зі спеціальностей 07.00.01 – історія України; 07.00.02 – всесвітня історія; 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (дозвіл МОН України №9/2-850 від 30 грудня 2007 р.). З 2001 року при кафедрі почала діяти докторантура зі спеціальності 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (наказ МОН України № 346 від 26 квітня 2001 р.), а з 2007 року – також і зі спеціальності 07.00.01- історія України (наказ МОН України № 872 від 28 грудня 2006 р.). З 2016 року фахова група кафедри історії НаУКМА здійснює підготовку здобувачів освітньо-наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія», спеціалізація «Історія» (наказ МОН № 816 від 8 лютого 2016 р.).

Як свідчать результати експертної перевірки, висока якість освітнього процесу забезпечується завдяки висококваліфікованому викладацькому складу кафедри історії, залученню до викладання провідних фахівців з інших навчальних закладів та інститутів НАН України, а також провідних зарубіжних фахівців для викладання гостьових курсів; участі кафедри в міжнародних освітніх і наукових проектах, а також співпраці із зарубіжними вишами.

Експертна комісія встановила, що викладачі кафедри розробляють навчальні посібники, є авторами численних монографій, статей, у тому числі надрукованих у зарубіжних виданнях і таких, що індексуються в наукометричних базах даних (зокрема, Web of Science, Scopus). Кафедра щороку готує фахове видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (з 1998 року), до 2015 р. видавала також фахове видання «Магістеріум. Історичні студії». Також, кафедра залучена до видання щорічника «Київська Академія» та “Kyiv-Mohyla Humanities Journal” (Web of Science). Кафедра регулярно організовує наукові семінари та конференції (багато з яких міжнародні), у тому числі і студентські, усіляко підтримує і заохочує написання і захист кандидатських і докторських дисертацій аспірантами і викладачами кафедри.

Основними напрямками наукових досліджень викладацького складу кафедри історії є: історія України, історія Центрально-Східної Європи, порівняльне державотворення в історії, проблеми теорії та методології історичного дослідження, проблеми викладання національної історії в умовах глобалізації. На сьогодні при кафедрі історії діє наукова школа дослідження соціальної та культурної історії України XVI–XVII ст., засновником якої є д. і. н., проф. Н. М. Яковенко. Протягом останніх 10 років на кафедрі історії виконувались чотири наукові теми: «Історія України в контексті історії Центрально-Східної Європи» (2010–2014, керівник: д. і. н., проф. Н. М.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Яковенко); «Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії» (2013–2017; керівник: д. і. н., проф. М. В. Кірсенко); «Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви» (2017–2021, керівник: д. і. н., проф. Н. М. Яковенко); «Новітні напрямки дослідження та методики викладання історії (у співробітництві з міжнародними інституціями)» (2006–2013, керівники: д. і. н., проф. Н. М. Яковенко; PhD, к.і.н., доц. Н. В. Шліхта).

Магістерську програму ліцензовано у 1998 році (вперше), ліцензійний обсяг – 40 осіб. Термін навчання – 1 рік 10 місяців. Форма навчання – денна.

Навчальний план для освітньо-наукової програми «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» розроблений кафедрою історії. Освітня концепція підготовки магістрів з історії ґрунтується на загальній освітній концепції НаУКМА із врахуванням провідних західних тенденцій освіти.

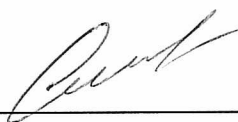
Програма підготовки фахівців освітнього рівня магістр включає нормативні та вибіркові дисципліни, дисципліни вільного вибору студента і вибіркoву практику (для студентів спеціалізації «Юдаїка»). Заключним етапом підготовки фахівців є державна атестація у формі написання і захисту магістерської роботи. Випускникам присвоюється кваліфікація «магістр історії та археології».

Експертна комісія з'ясувала, що з 2010 року на кафедрі діє спільна магістерська програма з Варшавським університетом «Східноєвропейські студії». Студенти, які успішно опанували навчальні програми обох університетів, а також написали і захистили перед спільною міжнародною комісією магістерський диплом, отримують два дипломи – український державного зразка і Варшавського університету.

З 2012 року на кафедрі діє спеціалізація «Юдаїка», заснована спільно НаУКМА та Асоціацією єврейських організацій та общин України (Ваадам) України.

З 2012 року кафедру очолює доцент, к.і.н. Наталя Василівна Шліхта, яка отримала науковий ступінь доктора філософії в Центральноевропейському університеті (м. Будапешт, Угорщина). Вона є автором близько 50 наукових і науково-методичних праць, опублікованих в українських і зарубіжних виданнях, з-поміж яких 6 статей, які індексуються у наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus), 1 монографії, 2 навчальних посібників з грифом у МОН. Вона є учасником численних міжнародних наукових і освітніх проєктів. Керує науковою роботою

Голова комісії _____

О. О. Салата

студентів, магістрантів і аспірантів кафедри історії; під її керівництвом захищено дві кандидатські дисертації.

Висновок:

На підставі перевірки наявності та достовірності документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія», експертна комісія констатує, що:

- Національний університет «Києво-Могилянська академія» має оригінали усіх необхідних документів, що відповідають чинному законодавству та вимогам до провадження освітньої діяльності;

- Національний університет «Києво-Могилянська академія» є сучасним освітнім закладом IV рівня акредитації, що має висококваліфікований науково-педагогічний кадровий склад, задовільну матеріально-технічну, організаційну та інформаційну базу для здійснення підготовки фахівців освітнього ступеня магістр на освітньо-науковій програмі «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія».

2. Формування та динаміка змін контингенту студентів освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

Перевіряючи наявну документацію, експертна комісія встановила, що формування контингенту студентів у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» здійснюється на підставі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН України, та Правил прийому на навчання до Національного університету «Києво-Могилянська академія», відповідно до ліцензії та в межах ліцензійних обсягів. Приймальна комісія керується у своїй роботі Положенням про Приймальну комісію, Положенням про апеляційну комісію та іншими нормативними документами.

Освітня діяльність за спеціальністю 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти провадиться відповідно до наказу МОН № 1565 від 19 грудня 2016 р. Прийом на освітньо-наукову програму «Історія» для підготовки фахівців освітнього рівня магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія» відбувається згідно з ліцензованим обсягом, який становить 40 осіб. Такий обсяг затвердженого ліцензованого обсягу обумовлений, перш за все, потребами ринку освітніх послуг. Станом на 1 жовтня 2017 року освітній ступінь магістра на кафедрі здобувало 32 особи.

Голова комісії _____

О. О. Салата

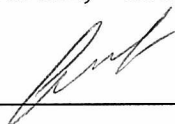
Формування контингенту студентів кафедри історії здійснюється спільними зусиллями ректорату, Приймальної комісії, деканату Факультету гуманітарних наук, кафедри історії та її випускників. Показники формування контингенту студентів освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» є такими: у 2016–2017 навч. році на навчання прийнято 19 студентів, у 2017 – 2018 навч. році – 16 студентів. При цьому, конкурс на місця державного замовлення становив, відповідно, 4,6 особи і 4,3 особи.

Для формування якісного складу студентів освітньо-наукової програми «Історія» рівня вищої освіти магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія» магістерського (другого) рівня вищої освіти здійснюються найрізноманітніші форми профорієнтаційної роботи. Силами кафедри регулярно проводяться презентації магістерської програми «Історія» як для студентів НаУКМА, так і інших вишів. Інформація про історичну освіту в НаУКМА поширюється через телебачення, соцмережі, друковані буклети, промо-ролики.

Експертна комісія позитивно відзначила, що актуальна інформація про вступ, окрім офіційного веб-сайту НаУКМА (<http://www.ukma.edu.ua/index.php/abiturientu>), розміщена на сайті кафедри історії у розділі «Вступ на магістеріум» (http://history.ukma.edu.ua/graduate_program_admission). Науково-дослідна робота викладачів кафедри, основні характеристики і перебіг навчального процесу представлено на веб-сторінці кафедри (<http://history.ukma.edu.ua>), її фейсбук сторінці, а також youtube каналі (<https://www.youtube.com/naukmahistorydepartment>). До поширення інформації про характер і перспективи навчання на магістерській програмі з історії постійно долучаються і випускники кафедри, свідчення яких для потенційних вступників на програму можна вважати особливо переконливими.

Експертна комісія констатує, що кафедра історії здійснює низку важливих кроків задля збереження контингенту студентів і мотивування їх до навчання. Кафедра усіляко заохочує студентів до наукової роботи, написання наукових статей, участі в наукових форумах. Зокрема, для підтримки наукових зацікавлень студентів магістерської програми в НаУКМА засновано іменну стипендію імені Михайла Брайчевського. Учасники спільної магістерської програми з Варшавським університетом мають змогу отримати «Східні стипендії» Уряду Республіки Польща, а студенти спеціалізації «Юдаїка» – стипендію на стажування в Єврейському Університеті (м. Єрусалим, Ізраїль). Також студенти кафедри регулярно беруть участь у конкурсі Завтра.UA, конкурсі імені Єжи Гедройця

Голова комісії _____

О. О. Салата

(проводиться Посольством Республіки Польщі в Україні) та конкурсі дослідницьких робіт з історії України імені Федора Шевченка для студентів і аспірантів кафедри історії. За ініціативи студентів-істориків у 2012 р. створено Студентське наукове товариство Potluck.

Своєрідним майданчиком, що створює позитивну психологічну атмосферу на кафедрі і усіляко заохочує студентів ставати частиною гуманітарної спільноти, є Центр польських і європейських студій імені Єжи Гедройця, що діє в НаУКМА з 2007 року.

Як наслідок, студенти освітньо-наукової програми «Історія» є вмотивованими щодо навчання. Тому динаміка змін контингенту є незначною: середній показник відрахування з групи протягом навчального року становить не більше 1 особи.

На думку експертів, важливим свідченням вмотивованості випускників магістерської програми «Історія» є те, що багато з них продовжують навчання в аспірантурі НаУКМА, аспірантурах інших вишів та інститутів НАН України (передовсім, Інституту історії України), а також на PhD програмах провідних зарубіжних вишів (передовсім, Центральноевропейського університету (м. Будапешт, Угорщина), Варшавського університету (Польща), Кембриджського університету (Великобританія), Єльського університету (м. Нью-Гейвен, США), Інституту Європейського університету (м. Флоренція, Італія), Університету Торонто (Канада) тощо).

Висновок:

Експертна комісія відзначає, що в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» існує системний підхід до формування і збереження контингенту студентів. Контингент здобувачів освітнього ступеня магістр на освітньо-науковій програмі «Історія» формується відповідно до Правил прийому і в межах ліцензійного обсягу; різнопланова профорієнтаційна робота і серйозні заходи щодо підтримки науково-дослідної роботи студентів пояснюють високий якісного складу студентів кафедри історії.

3. Зміст підготовки фахівців

Мета підготовки істориків у НаУКМА, з одного боку, визначається затребуваністю у висококваліфікованих фахівцях з історії, які володіють найновішим методологічним інструментарієм і є інтегрованими в міжнародну наукову спільноту. З іншого боку – потребою українського суспільства у професіоналах зі знанням іноземних мов, загальногуманітарною підготовкою, здатними критично мислити, аналізувати

Голова комісії _____

О. О. Салата

явища минулого і сучасного, опрацьовувати великі обсяги інформації, писати різножанрові тексти тощо. Мета визначає зміст підготовки фахівців-істориків у НаУКМА на перетині конкретно-історичного і загальногуманітарного знання і компетентностей, а також ґрунтовної мовної підготовки.

Експертна комісія встановила наявність затверджених у відповідному порядку документів, у яких розкривається зміст підготовки фахівців, а саме: освітньо-наукової програми, навчального плану і пояснювальної записки до нього, робочий план, робочі програми і навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітньо-наукова програма «Історія» для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» розроблена кафедрою історії НаУКМА відповідно до державних і галузевих нормативних документів і затверджена Вченою радою НаУКМА 29 вересня 2016 р. (протокол № 12). Навчання провадиться за двома спеціалізаціями: «Історія» та «Юдаїка».

Фокус програми загалом передбачає наголос на широкому огляді та глибоких знаннях взаємозв'язку між людським минулим і сьогоденням, на здатності критично розуміти актуальні трансформації історіографії; спеціалізація «Юдаїка» призначена для підготовки істориків-фахівців з єврейської історії та культури.

Загальною орієнтацією програми є освітньо-наукова діяльність. Програма передбачає наголос на теоретичній й методологічній підготовці до дослідницької діяльності, письмовій та інших формах комунікації рідною та кількома іноземними мовами.

Підготовка здобувачів освітнього ступеня магістр на освітньо-науковій програмі «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» передбачає опанування двома блоками: нормативних навчальних дисциплін і практики (44 кредитів ЄКТС) і вибіркових навчальних дисциплін і практики (56 кредитів ЄКТС). Це відповідає нормативним актам Міністерства освіти і науки України.

Важливою складовою освітньо-наукової підготовки фахівців на освітньо-науковій програмі «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» є державна атестація у формі захисту магістерської роботи, що складає 20 кредитів ЄКТС.

Експертна комісія встановила, що для виконання освітньо-наукової програми студент має загалом прослухати дисциплін і виконати практичних і наукових робіт на 120 кредитів. Забезпечено дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Перелік і обсяг нормативних і вибіркового дисциплін, послідовність їхнього вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, графік навчального процесу, форми підсумкового контролю відображені в навчальному плані підготовки магістрів на освітньо-науковій програмі «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія», розробленому кафедрою історії відповідно до державних і галузевих нормативних документів і затвердженому Вченою радою НаУКМА.

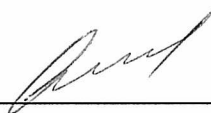
Кожна дисципліна, передбачена навчальним планом, забезпечена навчально-методичними комплексами і робочими програмами (планами), складеними викладачами, відповідними джерелами і літературою, методичними і дидактичними матеріалами. У процесі навчання, окрім доступної в бібліотеках літератури, студенти мають змогу послуговуватись онлайн-ресурсами.

Експертна комісія з'ясувала, що відповідно до Угоди між НаУКМА і Варшавським університетом від 25 березня 2010 р. започатковано спільну магістерську програму «Східноєвропейські студії» для студентів магістерської програми «Історія». У разі успішного виконання вимог програми і захисту магістерської роботи перед міжнародною екзаменаційною комісією, студенти отримують подвійний диплом – український державного зразка і Варшавського університету. Умовою участі у програмі є складання студентами кваліфікаційних екзаменів наприкінці першого року навчання і прослуховування низки дисциплін у Варшавському університеті на другому році навчання. Ці дисципліни внесені до навчального плану освітньо-наукової програми «Історія» у його вибіркової частині як такі, що читаються у Варшавському університеті (протокол № 12 засідання кафедри історії від 27 квітня 2010 р.). Загальна кількість кредитів, що перезараховуються слухачам спільної програми, становить 42 кредити ЄКТС.

Висновок:

На підставі аналізу наданих матеріалів (навчального плану і пояснювальної записки, робочого навчального плану, навчально-методичних комплексів дисциплін тощо) експертна комісія констатує, що зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня магістр на освітньо-науковій програмі «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» повністю відповідає акредитаційним вимогам, потребам ринку праці і затребуваності українського суспільства у відповідних фахівцях, що володіють конкретно-історичним і фундаментальним гуманітарним знанням, а також ґрунтовною мовною підготовкою.

Голова комісії _____

О. О. Салата

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Експертна комісія констатує, що організацією навчального процесу як системи заходів, спрямованих на реалізацію освітньо-професійної програми підготовки магістрів історії в НаУКМА, опікується випускова кафедра історії. На підставі державних і галузевих нормативних документів, кафедрою розроблено навчальний план підготовки здобувачів освітнього ступеня магістр на освітньо-науковій програмі «Історія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки». Навчальний план визначає організацію навчального процесу, регламентує перелік і обсяг нормативних і вибіркових дисциплін, послідовність їхнього вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік кафедра складає робочий навчальний план, а також розробляє робочі програми нормативних і вибіркових дисциплін, що відображають конкретний зміст, послідовність, організаційні форми та обсяг їх вивчення, тематичний план, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, умови визначення навчального рейтингу.

Експертна комісія встановила, що забезпеченість програмами і робочими програмами освітньо-наукової програми «Історія», а також рівень виконання навчального плану і робочих програм дисциплін становить 100%. Виняток становлять дисципліни, що читаються у Варшавському університеті в рамках спільної з Варшавським університетом магістерської програми «Східноєвропейські студії» і внесені до навчального плану освітньо-наукової програми «Історія» для перезарахування (протокол № 12 засідання кафедри історії від 27 квітня 2010 р.).

Навчання студентів НаУКМА здійснюється на основі індивідуального планування. На підставі робочих навчальних планів студенти щороку складають індивідуальні навчальні плани, що включають усі нормативні та частину вибіркових навчальних дисциплін, і затверджують їх в встановленому порядку.

Основними формами організації навчання у НаУКМА є аудиторні заняття, лекції та семінарські заняття, а також самостійна робота студентів.

Навчальний процес на кафедрі історії забезпечений навчально-методичними матеріалами з усіх дисциплін. Навчальні програми з кожної дисципліни містять необхідні бібліографічні відомості щодо посібників, монографій, статей, публікацій джерел, що їх можуть використовувати студенти. Низка навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом

Голова комісії _____

О. О. Салата

підготовки магістрів історії, забезпечена навчальними посібниками і монографіями авторства викладачів кафедри. Студенти магістерської програми першочергово послуговуються монографіями, науковими статтями, у тому числі іноземними мовами, публікаціями джерел.

Кафедрами НаУКМА, які забезпечують підготовку студентів на освітньо-науковій програмі «Історія» накопичений значний досвід у розробці засобів діагностики якості освіти, зокрема, в проведенні поточного і підсумкового контролю з різних дисциплін; перевірки залишкових знань студентів, для чого з кожної дисципліни розроблено пакети комплексних контрольних робіт.

Встановлено, що рівень поточних знань студентів оцінюється відповідно до методики рейтингової оцінки. Сутність методики полягає у визначенні поточного рейтингу студента, що розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи і нараховується протягом семестру.

Формами підсумкового контролю є екзамени і заліки (диференційовані за 100-бальною рейтинговою системою). Заліками або екзаменами підсумовуються всі нормативні курси, а вибіркові тільки заліками. Нормативні професійно-орієнтовані дисципліни мають форму контролю екзамен.

Необхідною складовою підготовки здобувачів освітнього ступеня магістр освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціалізації «Юдаїка» є практика. Музейно-архівно-бібліотечна практика проводиться на базі музейних, архівних і бібліотечних закладів міст Києва та Львова, а також в інших містах України. Керівниками практик призначаються викладачі кафедри, які мають значний педагогічний досвід та відповідну спеціалізацію.

Підсумкова атестація студентів освітньо-наукової програми «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія» проводиться відповідно до нормативної бази у вигляді захисту магістерської роботи. Магістерська робота є підсумковим показником рівня підготовки студентів до фахової та дослідницької діяльності історика.

Теми магістерських робіт обговорюються на засіданні випускової кафедри і затверджуються наказом по університету. Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що студенти кафедри повністю забезпечені методичними матеріалами щодо написання, оформлення і захисту магістерських робіт, розробленими викладачами кафедри.

Керівниками магістерських робіт є професори і доценти кафедри історії НаУКМА, а рецензентами – провідні фахівці з освітніх і дослідницьких установ України та з-за кордону.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Експертною комісією було встановлено, що державна атестація в НаУКМА здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Метою атестації здобувачів освітнього ступеня магістр є здійснення перевірки і оцінки знань випускників, їхньої науково-практичної та теоретичної підготовки, дотримання ними принципів академічної доброчесності.

Державна атестація здійснюється на підставі оцінки рівня сформованих компетентностей, досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньо-науковою програмою «Історія» підготовки фахівців зі спеціальності 032 «Історія та археологія», з використанням загальнодержавних методів комплексної атестації: захисту магістерської роботи. Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку випускної кваліфікаційної роботи виставляє Екзаменаційна комісія.

Присвоєння освітнього ступеня «магістр історії та археології» здійснюється Екзаменаційною комісією. Кращі кваліфікаційні дослідження можуть бути рекомендованими членами Екзаменаційної комісії до друку у фахових періодичних виданнях.

Експертна комісія позитивно відзначає, що у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» першочергова увага приділяється дотриманню студентами, як і викладачами, принципів академічної доброчесності у навчально-виховному процесі та науковій діяльності. Задля цього, зокрема, розроблено і введено в дію «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (протокол № 2 засідання Вченої ради НаУКМА від 22 лютого 2018 р.). Кафедра історії особливу увагу приділяє дотриманню принципів академічної доброчесності, боротьбі із виявами плагіату як під час проведення поточного і підсумкового контролю з окремих дисциплін, так і під час підсумкової атестації.

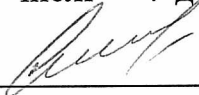
Висновок:

Експертна комісія встановила, що підготовку фахівців на освітньо-науковій програмі «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» на 100% забезпечено навчально-методичними матеріалами відповідно до Ліцензійних умов і вимог з акредитації.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Експертна комісія відзначає, що запорукою високого рівня підготовки здобувачів освітнього ступеня магістр з історії в НаУКМА є потужний кадровий потенціал випускової кафедри історії, що забезпечує навчальний процес. У 2017–2018 навч. році підготовку здобувачів освітнього ступеня магістр на кафедрі забезпечують 22 особи. З них – на постійній основі на кафедрі працюють 11 осіб, у тому числі – 4 доктори наук (36%), 2 з яких

Голова комісії _____

О. О. Салата

мають вчене звання професора, 6 кандидатів наук (55%), 5 з яких мають вчене звання доцента. Поряд з кафедрою історії, у підготовці фахівців задіяно 4 кафедри. Навчальний процес забезпечують 4 особи, з яких 100% працюють на постійній основі; 3 викладача (75%) мають наукові ступені та вчені звання. Загальна кількість докторів наук, які задіяні у підготовці здобувачів освітнього ступеня магістр – 0 (0%), кандидатів наук – 3 (75%).

Експертна комісія встановила, що до підготовки студентів кафедри, які є учасниками спільної магістерської програми «Східноєвропейські студії», залучені науково-педагогічні працівники Варшавського університету (Польща). Адже обов'язковою умовою виконання програми цими студентами є навчання протягом одного семестру (другий рік навчання) у Варшавському університеті. Координатором програми є штатний викладач кафедри, проф., д-р габ. Олександра Гнатюк (Польська академія наук, Варшавський університет).

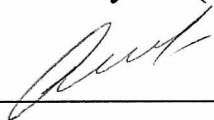
З 2012 року випускову кафедру історії очолює доцент, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук Наталя Василівна Шліхта. Науковий ступінь доктора філософії Н. В. Шліхта отримала у 2005 р., закінчивши докторантуру і захистивши дисертацію в Центральноевропейському університеті (м. Будапешт, Угорщина), що має подвійну акредитацію: угорську та Сполучених Штатів Америки. Окрім Центральноевропейського університету, в якому вона також закінчила магістерську програму з історії, у 2002–2003 рр. навчалась на теологічному факультеті Кембриджського університету (м. Кембридж, Великобританія).

Н. В. Шліхта є автором близько 50 публікацій, опублікованих у вітчизняних і зарубіжних виданнях. Серед них – 1 монографія, 2 посібники з грифом МОН, 6 статей у міжнародних виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus). Вона є учасником численних міжнародних наукових і науково-освітніх програм і проектів. Є учасником і організатором міжнародних наукових форумів.

Керує науковою роботою студентів і аспірантів кафедри історії; під її керівництвом успішно захищено дві кандидатські дисертації. У грудні 2017 р. пройшла підвищення кваліфікації на кафедрі історії України Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Кафедра історії зорієнтована на тісне поєднання викладацької та наукової діяльності. Викладачі кафедри розробляють навчальні посібники, є авторами численних монографій, статей, у тому числі надрукованих у зарубіжних виданнях і таких, що індексуються в наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus). Кафедра історії щороку готує фахове видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (з 1998 року), протягом 2001–

Голова комісії _____

О. О. Салата

2015 рр. видавала також фахове видання «Магістеріум. Історичні студії». Також, кафедра залучена до видання щорічників «Київська Академія» та «Kyiv-Mohyla Humanities Journal» (Web of Science). Кафедра регулярно організовує наукові семінари та конференції (багато з яких міжнародні), у тому числі і студентські. Зокрема, щороку кафедра проводить науковий семінар «Проблеми освіти й освіченості в середньовічній та ранньомодерній Україні» в рамках Днів науки в НаУКМА.

З 1998 року при кафедрі діє аспірантура (у 2016 р. ліцензовано PhD програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія», спеціалізація «Історія»), в якій у 2017–2018 навч. році навчаються 9 аспірантів. З 2001 року діє докторантура, в якій у поточному навчальному році навчається 1 докторант. За останні три роки (2015–2017) аспірантами кафедри захищено 4 кандидатські дисертації, а викладачі кафедри захистили 3 докторські дисертації, що є безумовним свідченням високого наукового потенціалу випускової кафедри історії.

У 2005–2015 рр. кафедра історії брала участь у міжнародному освітньому проекті «Програма академічних стипендій Інституту Відкритого суспільства» (м. Будапешт, Угорщина) (OSI/HESP Academic Fellowship Program); а у 2006–2012 рр. – в освітньому проекті «Регіональний семінар із вдосконалення викладання» Інституту Відкритого суспільства (м. Будапешт) (Regional Seminar for Excellence in Teaching).

За останні п'ять років усі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації, про що наявна необхідна документація. Зокрема, штатні викладачі захистили дві докторські дисертації, також четверо штатних викладачів отримали вчене звання доцента. Також, викладач кафедри О. А. Хоменко успішно пройшла переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук.

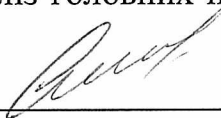
Результати акредитаційної експертизи свідчать, що кафедра історії зорієнтована на тісне поєднання освітньої та науково-дослідної діяльності, залучення до наукової діяльності здобувачів усіх трьох освітніх рівнів, що навчаються на кафедрі.

З часу попередньої акредитації на кафедрі історії виконувались чотири наукові теми:

І. Тема: Історія України в контексті історії Центрально-Східної Європи.

Мета: дослідження історії України як окремої політичної і культурної одиниці та як частини держав, до яких вона входила – польсько-литовської, російської, австрійської, СРСР; аналіз головних напрямів еволюції історії та

Голова комісії _____

О. О. Салата

культури країн Центрально-Східної Європи як макроструктури, з якою органічно пов'язана історія України.

Керівник: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко

Термін виконання: 01.2010-12.2014

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0110U001734

П. Тема: Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії.

Мета роботи: комплексне вивчення формування націй і державотворчих процесів у порівняльній перспективі; національна історія в загальноєвропейському і світовому контексті.

Керівник: д-р іст. н., проф. М. В. Кірсенко

Термін виконання: 01.2013-12.2017

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0110U001652

ІІІ. Тема: Новітні напрямки дослідження та методик викладання історії (у співробітництві з міжнародними інституціями).

Мета: Запровадження дослідницьких напрямків історичної антропології та усної історії у навчальний процес із застосуванням новітніх методик викладання.

Керівники: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко, PhD, к. і. н., доц. Н. В. Шліхта.

Термін виконання: 09.2006-06.2015

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: Не реєструвалася

IV. Тема: Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви.

Керівник: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко

Термін виконання: 01.2017-12.2021

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U004140

На кафедрі історії діє аспірантура із таких спеціальностей:

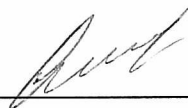
07.00.01 – Історія України

07.00.02 – Всесвітня історія

З 2016 р. – діє ліцензована аспірантура за спеціальністю 032 «Історія та археологія», освітньо-наукова програма «Історія».

За 2013-2017 рр. викладачами, що працюють на постійній основі, викладачами-сумісниками та докторантами й аспірантами кафедри було захищено 3 докторські (Горіна С. М., Старченко Н. П., Яременка М. В.) і 4 кандидатські (Гаврилюка І. В., Будз К. М., Іщенко Д. В., Хом'як О. В.) дисертації. Також, викладач кафедри Хоменко О. А. успішно пройшла

Голова комісії _____

О. О. Салата

переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук (2013).

Кафедра історії за 2013–2017 рр. видала такі періодичні збірники: фахові видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (5 випусків), та «Магістеріум. Історичні студії» (1 випуск); міжнародний науковий рецензований щорічник «Київська Академія» (спільно з кафедрою філософії та релігієзнавства НаУКМА) (3 випуски); електронний англomовний рецензований журнал відкритого доступу, що входить до наукометричної бази Web of Science: Emerging Sources Citation Index – «Kyiv-Mohyla Humanities Journal» (фахова група «Історія» є складовою редакційної колегії) (4 випуски). Додатково, силами викладачів кафедри за звітний період 2013–2017 рр. було підготовлено і опубліковано 3 збірники наукових праць.

За звітний період 2013–2017 рр. кафедра історії виступила організатором численних наукових заходів, серед яких 6 міжнародних конференцій і семінарів. Також, силами кафедри історії щороку проводиться науковий семінар «Проблеми освіти й освіченості в ранньомодерній Україні» в рамках Днів науки в НаУКМА та відбувається щотижневий семінар для аспірантів та молодих науковців «Проблеми вивчення середньовічної та ранньомодерної історії» (керівник проф. Н. М. Яковенко).

Результати наукових досліджень використовуються при викладанні курсів на бакалаврському і магістерському рівнях вищої освіти.

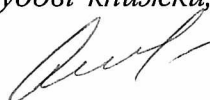
Кафедра історії співпрацює з численними науковими інституціями в Україні та поза її межами, серед яких: Інститут історії України НАН України; Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України; Український католицький університет (Львів); Харківський національний університет імені В. М. Каразіна; Полтавський національний університет імені В. Г. Короленка; Варшавський університет (Польща); Міланський університет (Італія); Український науковий інститут Гарвардського університету (США); Канадський Інститут українських студій Університету Альберти (м. Едмонтон, Канада); Центральноєвропейський університет (м. Будапешт, Угорщина).

Узагальнюючі показники наукової діяльності викладачів кафедри історії за 2013–2017 рр., як засвідчує перевірка поданої документації, є такими: 8 монографій, 9 підручників і посібників; 59 статей у провідних фахових українських журналах; 54 статті в іноземних журналах; 338 виступів на наукових конференціях.

Висновок:

Експертна комісія перевірила документообіг з кадрових питань, зокрема, наявність документів про освіту, трудові книжки, документи про підвищення

Голова комісії _____

О. О. Салата

кваліфікації, та констатує, що кадровий склад кафедри історії, що забезпечує підготовку фахівців на освітньо-науковій програмі «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, наукова робота та педагогічні кваліфікації науково-педагогічних працівників повністю відповідають Ліцензійним умовам та вимогам до акредитації.

Водночас, експертна комісія висловлює побажання збільшити представництво (кількість публікацій) науково-педагогічних працівників кафедри історії в наукометричних виданнях, як-от: *Scopus, Web of Science, Index Copernicus*.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Проведена акредитаційна експертиза засвідчує, що Національний університет «Києво-Могилянська академія» має належну матеріально-технічну базу. Навчальний процес забезпечений аудиторним фондом, адміністративними приміщеннями, що є власністю університету. Навчальні приміщення Національного університету «Києво-Могилянська академія» розташовані на чотирьох майданчиках: на вул. Сковороди, 2, 14, вул. Волоській, 8/5, вул. Набережно-Хрещатицькій, 27 та вул. Глазунова, 2/4.

Усі приміщення НаУКМА відповідають санітарним і будівельним нормам, а також нормам з охорони праці, знаходяться в задовільному санітарно-технічному стані і забезпечені необхідним обладнанням. За висновками державної санітарно-епідеміологічної служби та протипожежної безпеки, в університеті можна здійснювати освітню діяльність в усіх навчальних приміщеннях.

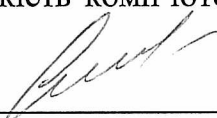
Навчання в університеті здійснюється у навчальних корпусах загальною площею будівель 41497 кв. м., при цьому загальна площа університету – 57336 кв. м. Кількість площ навчально-лабораторних приміщень на 1 студента становить 10,2 кв. м., що повністю відповідає нормативам.

У навчальному процесі використовуються 182 аудиторій, у тому числі: лекційні та аудиторні приміщення -111, з яких 35 обладнані аудіо-, відео-технікою; навчальні лабораторії – 22; спеціалізовані комп'ютерні лабораторії – 32; спеціалізовані кабінети -13; спортивні зали - 4.

Навчальний процес забезпечується обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами, у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Зокрема університет має: інформаційно-обчислювальний центр; навчальну лабораторію з інформатики; відділ технічних засобів навчання.

Забезпечення університету комп'ютерною технікою відповідає нормативним вимогам. Загальна кількість комп'ютерів становить 480 одиниць,

Голова комісії _____

О. О. Салата

строки експлуатації яких не більше восьми років; усі комп'ютери мають вихід до мережі Інтернет.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» має розвинуту соціальну інфраструктуру, яку складають:

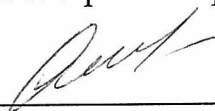
- 4 гуртожитки для студентів і аспірантів, загальною площею 15839 кв. м. (площа на 1 студента становить 6 кв. м, що відповідає нормативам);
- бібліотека, загальною площею 5475 кв. м;
- медчастина;
- їдальні і кафе, загальною площею 5200 кв. м;
- культурно-мистецький центр з актовою залою на 700 місць, додатково актова зала на 200 місць та кінозал на 50 місць;
- служба соціально-психологічної адаптації; центр працевлаштування студентів та випускників;
- кредитна спілка «Поміч»;
- спортивний зал та три зали силової підготовки.

Експертна комісія встановила, що навчально-виховна робота здійснюється кафедрою історії на території НаУКМА.

Кафедра історії розташована в 10 кімнатах загальною площею 245,3 кв. м (корпус № 5, кімнати № 104-109, 113-116). З них безпосередньо до проведення занять залучені кімната 104 (площею 39 кв. м, 9 столів, 18 посадочних місць) і кімната 109 (площею 54 кв. м, 14 столів, 28 посадочних місць). Також, заняття з окремих дисциплін навчального плану відбуваються в аудиторних приміщеннях Центру польських і європейських студій імені Єжи Гедройця (площею 156,3 кв. м і 30,6 кв. м, відповідно, на 50 і 15 посадочних місць). Навчальний процес для студентів спеціалізації «Юдаїка» здійснюється у підвальному приміщенні корпусу № 5 в аудиторіях 5-1 (площею 35,7 кв. м, 7 столів, 14 посадочних місць) і 5-2 (площею 49,5 кв. м, 42 посадочних місця). Окрім того, в навчальному процесі задіяне приміщення науково-дослідного центру «Спадщина Києво-Могилянської Академії» (5-114), у якому знаходиться підсобна бібліотека кафедри історії з багатим книгофондом для забезпечення професійно-орієнтованих історичних дисциплін.

Решта аудиторій для проведення занять студентів освітньо-наукової програми «Історія» надаються поза межами кафедри на території НаУКМА у корпусах 1, 3, 8, 9 за погодженням з деканатом Факультету гуманітарних наук. Щоб забезпечити необхідні умови для проведення занять і належного виконання навчального плану, обладнано спеціалізовані кабінети, обладнані мультимедійним обладнанням і комп'ютерні лабораторії.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Кафедра історії технічно оснащена таким чином: принтер лазерний – 1 шт., системний блок – 6 шт., монітор – 6 шт., телефон – 7 шт., комп'ютер – 3 шт., телевізор – 1 шт., відеомагнітофон – 1 шт., сканер – 2 шт., багатофункціональний пристрій UMAX – 1 шт., багатофункціональний пристрій Samsung – 1 шт. Кафедра має телефонний зв'язок; усі комп'ютери підключено до мережі Інтернет. Центр польських і європейських студій обладнаний таким чином: 2 монітори, 2 системних блоки, 2 акустичні системи, 2 магнітоли, 1 проектор, 1 сканер, 2 ноутбуки, 1 факс. Офіс спеціалізації «Юдаїка» обладнаний таким чином: телевізори – 2 шт., системні блоки – 2 шт., фліпчарт – 1 шт., ноутбук – 1 шт., комп'ютер – 1 шт.

Окрім бібліотеки НаУКМА, до послуг студентів є підсобне бібліотечне зібрання кафедри історії, укомплектоване літературою до професійно-орієнтованих курсів. Студенти мають змогу відвідувати сеанси університетського кіноклубу; частина цих сеансів присвячена показу документальних і художніх стрічок на історичну тематику і включена до вибіркової частини низки професійно-орієнтованих дисциплін. На території кафедри відбуваються наукові семінари Товариства дослідників Центрально-Східної Європи, які можуть відвідувати студенти, а також розміщується науково-дослідний центр «Спадщина Києво-Могилянської Академія».

Висновок:

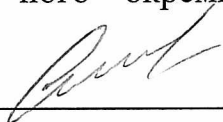
Експертна комісія встановила, що матеріально-технічна база університету і випускової кафедри історії відповідає чинним нормативам за всіма параметрами. Документи, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу, висновки про відповідність наявних приміщень санітарним і будівельним нормам, а також нормам протипожежної безпеки наявні.

Разом з тим, експертна комісія рекомендує інтенсивніше здійснювати оновлення комп'ютерної техніки, забезпеченої пакетами ліцензованих прикладних програм задля подальшого розвитку матеріально-технічної бази та покращення освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

7. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Офіційним електронним ресурсом Національного університету «Києво-Могилянська академія» є його веб-сторінка: <http://www.ukma.edu.ua/>. Експертна комісія перевірила інформацію, яку веб-сторінка університету подає про: умови вступу, перебіг вступної кампанії; історію КМА і сьогодення університету (структурні підрозділи, студентське життя тощо); наукову діяльність НаУКМА та його окремих підрозділів, наукову

Голова комісії _____

О. О. Салата

(докторську) освіту; освітню діяльність НаУКМА, структурні підрозділи, що її провадять, освітні програми; основні ресурси університету.

У процесі навчання та науково-дослідної діяльності студенти, викладачі, аспіранти та співробітники університету мають змогу швидко та ефективно отримувати інформацію, скориставшись фондами наукової бібліотеки, яка є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом університету. Бібліотека розташована в корпусах НаУКМА. Обслуговування користувачів відбувається через 13 читальних залів загальною площею 2523,8 кв.м; посадкових місць – 570, що відповідає нормативам.

Загальний фонд бібліотеки становить: 972 397 примірників. Загальний електронний фонд – 105 989 назв електронних видань, 32 бази даних.

У бібліотеці створені необхідні умови для забезпечення навчального процесу, а також надаються додаткові послуги: сканування, друк документів, запис на електронні носії тощо.

Експертна комісія встановила, що усі дисципліни, внесені до навчального плану освітньо-наукової програми «Історія», повністю забезпечені сучасною навчальною, науковою та навчально-методичною літературою, кількість якої на 1 студента повністю відповідає нормативам. Також, студенти мають змогу послуговуватись фаховими періодичними виданнями; кількість видань історичного напрямку, на які наявна актуальна підписка в бібліотеці НаУКМА – 125 і 132 електронні.

Експертна комісія позитивно відзначає, що в бібліотеці створені умови віддаленого доступу до каталогів провідних наукових бібліотек України і світу, чим широко послуговуються студенти кафедри історії, передовсім при написанні курсових і кваліфікаційних робіт.

Висновок:

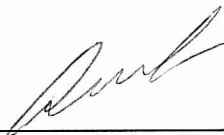
Інформаційне забезпечення освітньо-наукової програми «Історія» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» за кількісними і якісними характеристиками повністю відповідає вимогам до акредитації і дозволяє забезпечити якісну підготовку фахівців.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Під час акредитаційної експертизи було здійснено усебічно перевірку якості підготовки студентів кафедри історії. Для цього, було проаналізовано результати проведення комплексних контрольних робіт, а також проведені додаткові заміри залишкових знань, проаналізовані результати останньої переракредитаційної сесії, захисту практики.

8

Голова комісії _____

О. О. Салата

Студенти освітньо-наукової програми «Історія» демонструють високі показники у навчанні, засвідчені результатами заліково-екзаменаційної сесії. При 100% успішному складанні сесії, 94% студентів освітньої програми «Історія» продемонстрували під час сесії знання з дисциплін, що були оцінені «відмінно» і «добре», що повністю відповідає нормативам.

У ході акредитаційної експертизи було перевірено пакети комплексних контрольних робіт, розроблених викладачами кафедри історії, а також здійснена перевірка залишкових знань студентів з нормативних і вибіркового дисциплін. Комісія констатує, що пакети контрольних робіт розроблені згідно з навчальним планом і робочими програмами дисциплін, а питання охоплюють весь навчальний контент.

Членами експертної комісії було проаналізовано результати проведених ККРів з таких дисциплін: «Англійська мова» (нормативна); «Історія Центрально-Східної Європи (1989–2007)» (для спеціалізації «Історія»); «Історія хозар і Хозарського каганату» (для спеціалізації «Юдаїка»). Також, за затвердженням графіком, були проведені заміри залишкових знань з нормативних дисциплін: «Науково-дослідний семінар» (1-й рік навчання), «Історія історичної науки» (2-й рік навчання). Студенти спеціалізації «Історія» також виконали ККР з курсу «Доба Просвітництва: народження модерних ідей і практик» (2-й рік навчання), а студенти спеціалізації «Юдаїка» виконали ККР з дисципліни «Історія євреїв України» (2-й рік навчання). При цьому:

- 1) ККР з нормативної дисципліни «Науково-дослідний семінар» виконували 14 студентів 1-го року навчання, оскільки 2 студентки (Дяченко Сніжана, Распутіна Лідія) 2-9 червня перебували на освітній мобільності (підстава: лист-запрошення від Центру дослідження Східної Європи Варшавського університету від 09.05.2018);
- 2) ККР з нормативної дисципліни «Історія історичної науки» виконували 12 студентів 2-го року навчання, які прослухали курс у 2016–2017 навч. році. 2 студентам (Сав'яку Роману,¹ Білецькій Юлії²) була перезарахована дисципліна, прослухана у 2015 році, а тому, відповідно до пояснень МОН, замір їхніх залишкових знань здійснити не є можливим;
- 3) студенти 2-го року навчання Сич Василь,³ Ісаєва Анна,⁴ Сафонова Олена⁵ не слухали вибіркового дисципліну «Доба Просвітництва: народження модерних ідей і практик», оскільки перебували на освітній мобільності у

¹ Підстава: накази № 640-с від 07.08.2014; № 412-с від 01.07.2015; № 642-с від 16.08.2016.

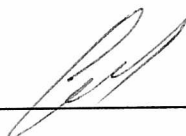
² Підстава: накази № 640-с від 07.08.2014; № 293-с від 10.05.2016; наказ про поновлення № 391-с від 10.05.2018.

³ Підстава: наказ № 895-с від 06.09.2017.

⁴ Підстава: наказ № 894-с від 06.09.2017.

⁵ Підстава: наказ № 847-с від 31.08.2017.

Голова комісії _____

О. О. Салата

попередньому навчальному семестрі. Таким чином, ККР з дисципліни виконували 100% студентів, що її прослухали.

Аналіз виконання ККРів засвідчив, що розбіжність між результатами перевірки залишкових знань студентів під час самоаналізу та при проведенні акредитаційної експертизи не перевищує встановлених нормативів. Результати виконання студентами комплексних контрольних робіт відображені у зведеній відомості (таблиця 2). Оскільки у кожному з випадків ККРи виконували усі студенти групи, що прослухали відповідну дисципліну в попередньому навчальному році чи попередньому семестрі і перебували в межах України, то при обрахунках успішності і якості навчання фактична група вважалась за 100%. Студенти-історики, таким чином, продемонстрували 100% успішність і, відповідно, на 91% якісно (92% з нормативних і 90% з вибіркового) виконали запропоновані завдання, що загалом відповідає як їхнім результатам, продемонстрованим під час самоаналізу так і повністю узгоджується з нормативами. Розбіжність між оцінками експертів і виставленими під час самоаналізу не перевищує встановлених нормативів.

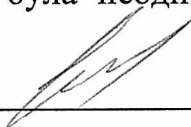
Період роботи експертної комісії співпав із роботою Екзаменаційної комісії, що провадить державну атестацію здобувачів освітнього ступеня магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія» (освітньо-наукова програма «Історія») у період з 5 по 6 червня. Члени експертної комісії взяли участь у роботі Екзаменаційної комісії, перевіряючи роботи, будучи присутніми на захистах і беручи участь в обговоренні робіт. За результатами захистів експертна комісія вважає за необхідне відзначити високий фаховий рівень написаних робіт, наукову новизну, вагому теоретичну й методологічну базу досліджень, обґрунтованість їхніх висновків. Результати державної атестації відображено у таблиці 1.

Експертна комісія відзначила постійне залучення студентів до науково-дослідної роботи: написання статей, участі в диспутах, конференціях та інших наукових заходах, що їх організовує кафедра. Науково-дослідна робота студентів кафедри історії здійснюється в таких формах:

- навчальна науково-дослідна робота, передбачена навчальним планом: написання магістерських робіт; письмових дослідницьких робіт з окремих дисциплін;
- апробація результатів досліджень: виступи на конференціях, семінарах, публікація статей;
- організація діяльності студентського наукового товариства Potluck;
- участь у діяльності Центру польських та європейських студій імені Єжи Гедройця.

Така студентська активність була неодноразово відзначена. Чимало

Голова комісії _____

О. О. Салата

студентів кафедри отримали різні стипендії, премії, стали переможцями конкурсів, у тому числі і всеукраїнських. Студенти-історики беруть активну участь у програмах молодіжних обмінів, переважно Erasmus+, літніх/зимових школах, конференціях, у тому числі і міжнародних. Зокрема, лише у 2017 – 2018 навч. році 5 студентів освітньо-наукової програми «Історія» навчались за кордоном: як учасники спільної магістерської програми з Варшавським університетом (Василь Сич, Анна Ісаєва) і як стипендіати програми міжнародного обміну Erasmus + (Олена Сафонова, Олександра Оберенко, Сніжана Дяченко). Також, студенти спеціалізації «Юдаїка» щорічно на конкурсній основі проходять місячне стажування в Єврейському Університеті (м. Єрусалим, Ізраїль).

На думку експертів, важливим свідченням високої якості підготовки фахівців на магістерській програмі «Історія» в НаУКМА, так само як і свідченням їхньої вмотивованості є те, що багато з них продовжують навчання в аспірантурі НаУКМА, аспірантурах інших вишів та інститутів НАН України (передовсім, Інституту історії України), а також на PhD програмах провідних зарубіжних вишів (передовсім, Центральноевропейського університету (м. Будапешт, Угорщина), Варшавського університету (Польща), Кембриджського університету (Великобританія), Єльського університету (м. Нью-Гейвен, США), Інституту Європейського університету (м. Флоренція, Італія), Університету Торонто (Канада) тощо). Випускники кафедри роблять успішну кар'єру як історики-науковці і викладачі, журналісти, перекладачі, працівники освітньої сфери, PR-менеджери, дипломати, архівісти, аналітики тощо.

Експертна комісія позитивно відзначила, що закінчивши повний цикл вищої освіти і здобувши наукові ступені в Україні чи за кордоном, випускники часто повертаються на кафедру уже як її викладачі, штатні або сумісники. Той факт, що станом на 2017–2018 навч. рік 5 (39%) штатних викладачів кафедри, у тому числі і завідувач кафедри, є її колишніми випускниками, безумовно засвідчує високу якість підготовки фахівців-істориків у НаУКМА.

Висновок:

Експертна комісія констатує, що рівень і якість професійної підготовки студентів освітньо-наукової програми «Історія» другого (магістерського) рівня в Національному університеті «Киево-Могилянська академія» повністю відповідає Ліцензійним умовам і державним вимогам до акредитації.

Голова комісії _____

О. О. Салата

Таблиця 1

Результати державної атестації
студентів освітньо-наукової програми «Історія»
спеціальності: 032 «Історія та археологія»
галузі знань: 03 «Гуманітарні науки»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Кількість студентів у групі	Кількість студентів на захисті	%	З них отримали оцінки								Абсолютна успішність %	Якість %	
			відмінно		%	добре	%	задовільно	%	незадовільно			%
			но										
у 2017-2018 навчальному році													
13	13	100%	80	62%	5	38%	0	0%	-	100%	100%		

Президент НаУКМА

Завідувач кафедри історії

Ознайомлені:

Голова експертної комісії:
доктор історичних наук, професор

Член експертної комісії:
доктор історичних наук, професор

«б» червня 2018 р.

Голова експертної комісії _____ О. О. Салата

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН України

О. О. Салата

«6» червня 2018 р.

ГРАФІК

написання комплексних контрольних робіт
студентами освітньо-наукової програми «Історія» рівня вищої освіти магістр
спеціальності 032 «Історія та археологія»
у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ з/п	Спеціальність, освітня програма	Дисципліна	Група (спеціалізація)	Дата	Аудиторія	Викладач	Експерт МОН України	Початок роботи
1	032 Історія та археологія Історія	Науково-дослідний семінар: Вступ до юдаїки	МП-1 (Юдаїка)	06.06.2018	5-109	Доц. Черноіваненко В. В.	Проф. Коляструк О. А.	10.00
2		Науково-дослідний семінар: Теорія і практика історії: методи роботи з наративом	МП-1 (Історія)	06.06.2018	5-109	Доц. Діса К. Л.	Проф. Коляструк О. А.	15.00
3		Історія історичної науки	МП-2	06.06.2018	5-109	Доц. Гломозда К. Ю.	Проф. Салата О. О.	13.30
4		Історія євреїв України	МП-1 (Юдаїка)	07.06.2018	5-2	Ст.викл. Грік С. І.	Проф. Салата О. О.	10.00
5		Доба Просвітництва: народження модерних ідей і практик	МП-2 (Історія)	07.06.2018	5-109	Доц. Діса К. Л.	Проф. Коляструк О. А.	10.00

Завідувач кафедри історії

Н. В. Шліхта

Член експертної комісії

О. А. Коляструк

Голова комісії

О. О. Салата

Таблиця 2

Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт при акредитаційній експертизі освітньо-наукової програми «Історія» рівня вищої освіти магістр зі спеціальності 032 «Історія та археологія» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ з/п	Дисципліна	Кіль- кість студен- тів, рік навчан- ня	Виконува- ли ККР		3 цих одержали оцінки						Абсо- лютна успіш- ність, %	Якість %	Самоаналіз			
			осіб	%	5		4		3				осіб	%	успіш- ність, %	які- сть, %
					осіб	%	осіб	%	осіб	%						
3 циклу нормативних навчальних дисциплін																
1.	Науково- дослідний семінар	16(І)	14 ¹	88	7	50	6	43	1	7	-	-	100	93	100	86
2.	Історія історичної науки	14(ІІ)	12 ²	86	8	67	3	25	1	8	-	-	100	92	100	100
	Всього:			87		58,5		34		7,5			100	92,5	100	93
3 циклу вибірових навчальних дисциплін (професійної підготовки)																
3.	Доба Просвітництва: народження модерних ідей і	5(ІІ)	5	100	2	40	2	40	1	10	-	-	100	80	100	100

¹2 студентки перебували на освітній мобільності у Польщі 2-9 червня 2018 р.

² 2 студентам перерахували дисципліну, прослухану у 2015 р., а тому замір їхніх залишкових знань не проводився.

Голова комісії _____ **О. О. Салата**

9. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

НаУКМА пропонує своїм студентам навчальні послуги та унікальну внутрішню культуру, що спрямовані на розкриття їхнього інтелектуального потенціалу, персональний розвиток, чесності, відповідальності, лідерських якостей, здатності критично мислити.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг і забезпечення цієї якості, спираючись на внутрішню академічну культуру могилянської громади (студентів, викладачів і співробітників), інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, взаємодію та професіоналізм усіх своїх підрозділів. Якість НаУКМА спирається на власні місію, візію та цінності, принципи академічної свободи, відкритості до нових знань та критики, чесності і толерантності у ставленні до всіх своїх членів і партнерів.

Головні цілі та завдання внутрішньої системи забезпечення якості:

- найкращі випускники;
- постійний розвиток репутаційного капіталу;
- створення інноваційної екосистеми з належною матеріально-технічною базою та зацікавленістю всіх співробітників у покращенні результатів своєї праці;
- входження до переліку 500 кращих університетів світу;
- задоволення вимог роботодавців, певних галузей індустрії або регіонів;
- реалізація проекту “Цифровий університет”.

Забезпечення якості НаУКМА складається з наступних частин:

1. Координація дій і забезпечення лідерства всіх суб'єктів освітнього процесу університету, оптимальний розподіл функцій та повноважень, прозорість прийняття рішень на всіх управлінських рівнях. Зокрема в НаУКМА у 2016 р. були створені спеціальні підрозділи: Центр забезпечення якості освіти, що співпрацює з Комітетом з якості Вченої Ради в режимі виконавчого підрозділу.

2. Студентоорієнтоване навчання (student-oriented learning), викладання та оцінювання.

3. Система вільного творчого навчання (Liberal Arts Education).

4. Регулярний збір, обробка, розгляд (осмислення) і застосування (прийняття відповідних рішень) необхідної інформації про якість навчання, викладання та освітніх послуг в цілому через опитування студентів, викладачів, випускників і працедавців, а також з інших джерел.

Голова комісії _____

О. О. Салата

5. Забезпечення академічної доброчесності.

6. Підвищення кваліфікації (професійне зростання) викладачів.

7. Публічна діяльність НаУКМА з просування на загальнонаціональному рівні апробованих освітніх інновацій, забезпечення доступності всієї важливої інформації про НаУКМА для моголянської громади, а також комунікація із стейкхолдерами: працедавцями, батьками, органами державної влади, загальноосвітніми закладами, громадськими організаціями та різними вітчизняними і зарубіжними партнерами.

8. Розробка та запровадження сучасних освітніх та сертифікатних програм.

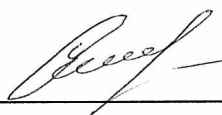
9. Впровадження інноваційних технологій та методик викладання. Формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу.

Контроль якості освіти здійснюється в НаУКМА у двох видах: контролюється якість процесів та постійно враховується якість результату. Мета системи контролю – визначення якості управлінських та академічних процесів в університеті: якості забезпечення освітнього процесу, якості викладання, якості курсів, якості підготовки студентів, а також відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за відповідними спеціальностями; підготовка вихідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості університету.

Для визначення процедур забезпечення якості освітніх послуг в НаУКМА розроблений пакет документів системи управління якістю освітньої діяльності:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»;
- «Положення про відділ “Центр забезпечення якості освіти НаУКМА»;
- «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА»;
- «Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА»;
- «Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність»;
- «Положення про кваліфікаційну роботу»;
- «Положення про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії в НаУКМА»;
- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА»;
- «Положення про конкурс на здобуття премії «Викладач року» в НаУКМА»;

Голова комісії

О. О. Салата

- «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм»;
 - «Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки бакалаврів та магістрів»;
 - «Методичні вимоги до порядку проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису»
- та інші нормативні документи.

У НаУКМА розроблені освітні програми всіх спеціальностей, що відповідають сучасним вітчизняним і міжнародним освітнім стандартам та націлені на підготовку висококваліфікованих фахівців, які успішно конкурують на ринку праці. Загалом НаУКМА здійснює підготовку за 22 освітніми програмами освітнього ступеня бакалавр та 27 освітніми програмами освітнього ступеня магістр.

У НаУКМА проводиться регулярне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Для визначення, в якій мірі здобувачами вищої освіти досягнуті навчальні результати, здобуті певні компетентності та інші цілі освітньої програми, в НаУКМА з 1992 р. діє рейтингова система оцінювання знань.

Щорічно проводиться аналіз кадрового забезпечення кафедр для кожної спеціальності згідно з Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Щорічно в НаУКМА проводиться конкурс «Викладач року».

НаУКМА активно сприяє участі студентів, викладачів та співробітників у програмах академічної мобільності. Міжнародна академічна мобільність (non-degree credit mobility) для студентів НаУКМА здійснюється за:

- двосторонніми угодами між НаУКМА та партнерськими університетами;
- програмою Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility;
- іншими проектами (зокрема фінансованими проектом «Євразія», Норвегія).

Для викладачів і неакадемічних співробітників НаУКМА пропонується мобільність за проектами Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility. Інформація щодо можливостей академічної мобільності представлені на веб-сайті НаУКМА і широко промотуються.

Необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти і забезпечення рівня викладання є підвищення кваліфікації (професійний

Голова комісії _____ О. О. Салата

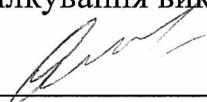
розвиток) науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації, у т.ч. стажування, спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетентностей, включає в себе вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх посадових обов'язків.

Запроваджено власну систему професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів. Школа професійного розвитку викладачів при НаУКМА входить до компетенції Центру забезпечення якості. Обсяг програми – 140 годин (80 – очна частина, 60 – для самостійної роботи). Після завершення навчання видається Сертифікат державного зразка. Також проводяться навчання викладачів у спеціальних літніх і зимових «Школах Профі+», заснованих працедавцями-випускниками НаУКМА. Підвищення кваліфікації має на меті насамперед збільшити викладацькі компетентності викладачів.

НаУКМА забезпечений власними інформаційними системами та необхідними ресурсами для ефективного управління навчальним процесом, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою. Здійснюється підтримка та розвиток сервісів, спрямованих на ефективне управління освітнім процесом, його покращення та оптимізацію за такими напрямками:

- QA (qa.ukma.edu.ua). Основна мета системи – електронне опитування студентів щодо якості викладання та якості курсів у НаУКМА;
- Система konkurs (konkurs.ukma.edu.ua). Для відображення перебігу вступної кампанії НаУКМА;
- Система автоматизованого запису (САЗ). Розробка НаУКМА, оформлено Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Комп'ютерна програма “Автоматизований запис на дисципліни вільного вибору»»;
- Автоматизована система (АСУНП) «Оптіма». Для управління навчальним процесом;
- Проект DistEdu: на платформі MOODLE. Для запровадження дистанційного навчання;
- Середовище АБІС ALEP 500 наукової бібліотеки НаУКМА. Для представлення програм курсів та рекомендованої літератури (понад 300 дисциплін);
- Корпоративне середовище Office 365 (підпрограми Teams, OneDrive та ін.). Для навчального процесу та спілкування викладачів зі студентами.

Голова комісії _____

 О. О. Салата

- Спеціалізовані продукти та проекти:
 - ALEPH (бібліотека);
 - eKMAIR (інституційний репозитарій);
 - Open Journal System (могилянські журнали);
 - ОМЕКА (цифрова бібліотека).

Проект «Цифровий університет» розглядається як пріоритетний: НаУКМА прагне стати найбільш технологічним університетом у Східній Європі через імплементацію новітніх інформаційних технологій в освітній процес, наукову діяльність, менеджмент з метою підвищення якості, поглиблення міжнародної інтеграції, забезпечення рівного доступу до якісної освіти.

На веб-сайті НаУКМА забезпечено публічну інформацію про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації. Постійно розвивається та насичується е-середовище, де міститься повна інформація про факультети, кафедри, спеціальності, освітні програми, пакет ЕКТС тощо.

Велика увага в НаУКМА приділяється роботі з профорієнтації абітурієнтів. Університет бере участь в освітніх форумах та виставках для абітурієнтів, двічі на рік проводить Дні відкритих дверей. Започатковано проект «Амбасадор НаУКМА», метою якого є виступи студентів НаУКМА у школах з розповідями-презентаціями про переваги та особливості навчання в університеті.

Важливою складовою процесу забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА є дотримання принципів академічної доброчесності. Запобігання плагіату, різні форми пропагування доброчесності, навчання академічному письму виступають важливими інструментами недопущення порушень цих принципів. Одним з головних напрямів діяльності Центру забезпечення якості освіти є створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету та здобувачів вищої освіти. Для цього використовується антиплагіатна система StrikePlagiarism.

Якість університету безпосередньо пов'язана з успішністю його випускників. Тому в НаУКМА починаючи з 1996 р. успішно функціонує Центр кар'єри та працевлаштування. Основними завданнями Центру є:

- допомога студентам та випускникам НаУКМА у пошуках роботи;
- формування якостей успішності (соціальних умінь, практичних навичок, soft skills) молодого фахівця та адаптація до сучасних вимог на ринку праці;

Голова комісії _____

О. О. Салата

- формування тісних, суспільно важливих традицій співпраці бізнесу та вищої освіти.

Щороку в НаУКМА проводиться загальноуніверситетський «Ярмарок Кар'єри», в рамках якого працевластці пропонують вакансії на постійну і тимчасову роботу, програми стажування у провідних компаніях.

Висновок:

Експертна комісія відзначає, що внутрішня система забезпечення якості освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» повністю відповідає державним вимогам до акредитації.

10. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

За результатами акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальністю 6.030300, 8.030301 «Історія» напряму підготовки 0303 «Історія» у 2008 р. експертною комісією були зроблені такі зауваження:

1. посилити контроль за виконанням планів підготовки кадрів вищої кваліфікації, зокрема, докторів наук; забезпечувати своєчасне подання дисертацій докторантами кафедри;
2. вдосконалити викладання всесвітньої історії на бакалаврській програмі, запропонувавши спеціальні (вибіркові) курси з історії окремих країн і/чи регіонів;
3. активно залучати студентів до науково-дослідної роботи кафедри та міжнародних наукових зв'язків.

Експертна комісія встановила, що задля усунення зазначених зауважень кафедрою історії було здійснено:

1. Посилено контроль за виконанням планів підготовки кадрів вищої кваліфікації: кандидатів і докторів наук, зокрема, значно прискіпливіша увага приділяється виконанню річних планів аспірантами і докторантами кафедри, усіляко стимулюється і підтримується їхня наукова робота.

Як наслідок здійснених заходів, за останні п'ять років (2013–2017) аспірантами кафедри захищено 4 кандидатські дисертації, а викладачі кафедри захистили 3 докторські дисертації, що є безумовним свідченням тієї пильної уваги, яка приділяється на кафедрі підготовці кадрів вищої кваліфікації. Також, викладач кафедри О. А. Хоменко успішно пройшла переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук.

2. Експертна комісія відзначає, що блок «Всесвітня історія» вичерпно представлений у навчальному плані здобувачів освітнього ступеня

Голова комісії _____

О. О. Салата

бакалавр напряму підготовки 6.020302 «Історія». Так, до нормативних навчальних дисциплін включено такі: цикл курсів «Історія західної цивілізації», що охоплює європейську історію від Середньовіччя до сучасності; цикл курсів «Історія Центрально-Східної Європи» від X до XX ст.; «Історія Російської імперії XVIII – поч. XX ст.», «Історія Габсбурзької монархії», «Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки». Також, задля усунення зауважень експертної комісії викладачами кафедри було доопрацьовано/розроблено і впроваджено такі професійно-орієнтовані вибіркові курси з історії окремих країн та регіонів: «Історія Стародавнього Сходу», «Степові держави Євразії», «Актуальні проблеми японської історії (1868–2000)», «Історія Держави Ізраїль», «Історія США», «Соціалістична модерність: Східна Європа у другій половині XX ст.».

3. Студенти кафедри історії активно залучені до науково-дослідної роботи та міжнародних наукових зв'язків. Кафедра усіляко заохочує студентів, до отримання досвіду навчання в західних вишах, завдяки участі в літніх і зимових школах, програмах мобільності, передовсім Erasmus+, спільній магістерській програмі «Східноєвропейські студії» (з Варшавським університетом), стажуванню в Єрусалимському університеті (для студентів магістерської спеціалізації «Юдаїка») тощо.

Студенти тісно заангажовані до науково-дослідної роботи кафедри, про що свідчать їхні публікації, у тому числі у кафедральних фахових виданнях «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки», «Магістеріум. Історичні студії», участь у наукових семінарах і конференціях, участь у розробці наукових тем. Студенти кафедри історії долучаються до роботи міждисциплінарного наукового щотижневого семінару «Проблеми вивчення середньовічної та ранньомодерної історії», що проводиться на кафедрі історії під керівництвом проф., д. і. н. Н. М. Яковенко. За ініціатииви студентів-істориків у 2012 р. створено Студентське наукове товариство Potluck, що проводить щотижневі наукові студентські семінари.

Висновок:

Надані для акредитаційної експертизи матеріали засвідчують, що зауваження експертної комісії МОН були на 100% враховані та виправлені.

11. Загальні висновки і пропозиції

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і проведеної на місці акредитаційної освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності «Історія та археологія» за другим (вищим) рівнем вищої освіти у

Голова комісії _____

О. О. Салата

Національному університеті «Києво-Могилянська академія» експертна комісія дійшла висновку:

1. Показники діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія» та освітньо-наукової програми «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти повністю відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним акредитаційним вимогам.
2. Рівень науково-педагогічних кадрів, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, матеріально-технічна база, зміст та якість підготовки студентів освітньо-наукової програми «Історія» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідають встановленим законодавством критеріям та нормативним вимогам.
3. Експертна комісія вважає за необхідне висловити зауваження і побажання, які дозволять покращити організацію освітнього процесу та якість підготовки студентів акредитованої освітньо-наукової програми:
 - заохочувати науково-педагогічних працівників кафедри історії до більш активної публікації в міжнародних рецензованих виданнях, зокрема тих, що входять до наукометричних баз, як-от: Scopus, Web of Science, Index Copericus;
 - більш регулярно оновлювати інформацію на інформаційних ресурсах Національного університету «Києво-Могилянська академія» (ukma.edu.ua) та кафедри (history.ukma.edu.ua); вчасно розміщувати усю актуальну інформацію і документацію, як того вимагають накази МОН;
 - готуючи акредитаційні матеріали, вказувати усю необхідну інформацію: у матеріалах акредитаційної справи відсутня інформація про тематику підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (таблиці 5.2, 5.3) (додаток 3 Постанови КМУ від 30.12.2015 № 1187).
4. Таким чином, експертна комісія, виявивши недоліки, які суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, на підставі порівняння фактичних показників освітньої діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія» та акредитаційних вимог, дійшла висновку про можливість акредитації освітньо-наукової програми «Історія» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» за другим (вищим) рівнем вищої освіти з ліцензованим обсягом 40 осіб за денною формою навчання.

Висновок

Експертна комісія вважає за можливе рекомендувати Міністерству освіти і науки акредитувати освітньо-наукову програму «Історія» зі

Голова комісії _____

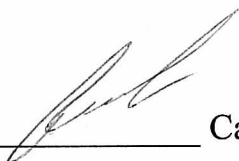

О. О. Салата

спеціальності 032 «Історія та археологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» за денною формою навчання з ліцензованим обсягом підготовки 40 осіб.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри історії України
Київського університету імені
Бориса Грінченка,
доктор історичних наук, професор

 Салата О. О.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри історії та
культури України Вінницького
державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
доктор історичних наук, професор

 Коляструк О. А.

З експертними висновками ознайомлений:

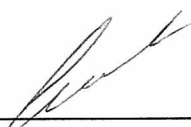
Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

 Мелешевич А. А.

«8» червня 2018 р.

Голова комісії

 О. О. Салата

Додаток А

Зведені результати експертизи акредитаційних матеріалів

Назва показника	Відмітка про відповідність або зауваження
Відповідне оформлення заяви навчального закладу та її реєстрація	відповідає
Встановлення місця провадження освітньої діяльності спеціальності (напряму), що акредитується	відповідає
Відповідний запис шифру і назви спеціальності (напряму) згідно з Переліком, за яким відбувається акредитація	відповідає
Відповідність заявленого ліцензованого обсягу у заяві на акредитацію ліцензованого обсягу у ліцензії	відповідає
Відповідність оформлення титульного аркушу акредитаційної справи, звіту (згідно з п. 9 постанови КМУ № 978)	відповідає
Інформація про серію, номер, дату видачі ліцензії на освітню діяльність (копії у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Інформація про серію, номер, дату видачі сертифікатів про акредитацію (копії у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Копії установчих та реєстраційних документів (у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Копії документів, що засвідчують рівень освіти, кваліфікації та громадянство керівника навчального закладу (у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
ЗВІТ-САМОАНАЛІЗ за результатами освітньої діяльності відповідно до навчального плану (основне: вимоги ЗУ «Про вищу освіту», пост. КМУ № 978, Ліцензійні умови (постанови КМУ № 1377, № 1187), Державні вимоги про акред. (Наказ МОН № 689).	відповідає
Загальна характеристика вищого навчального закладу та спеціальності (напряму)	відповідає
Формування та динаміка змін контингенту студентів	відповідає
Зміст підготовки фахівців	відповідає
Копія навчального плану, за яким звітуються, його відповідність вимогам	відповідає
Копія навчального плану, за яким будуть навчатися та його відповідність	відповідає
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	відповідає
Інформація про забезпечення навчальними програмами	відповідає
Інформація про забезпечення планами семінарських, практичних занять, завданнями для лабораторних робіт, самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), комплексними контрольними роботами	відповідає

Голова комісії

О. О. Салата

для перевірки знань	
Інформація про забезпечення тематикою і методичними вказівками для виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів), програмами державних екзаменів	відповідає
Інформація про забезпечення програмами практик і базами практик	відповідає
Інформація про наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	відповідає
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	відповідає
Якісний склад науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечують освітній процес зі спеціальності (напрямку)	відповідає
Якісний склад випускової кафедри (циклової комісії) зі спеціальності (напрямку)	відповідає
Інформація про завідувача випускової кафедри (голову циклової комісії) зі спеціальності (напрямку)	відповідає
Науково-дослідна робота випускової кафедри	відповідає
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	відповідає
Інформація про загальні площі приміщень, що використовуються в навчальному процесі	відповідає
Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями	відповідає
Відповідність документів (у справі та/або ЄДЕБО): - копії документів, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення освітнього процесу; - копії документів про відповідність приміщень навчального закладу та його матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам пожежної безпеки	відповідає
Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів	відповідає
Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій	відповідає
Інформація про соціальну інфраструктуру вищого навчального закладу	відповідає
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	відповідає
Інформація про наявність бібліотеки	відповідає
Забезпечення навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою	відповідає
Перелік фахових періодичних видань	відповідає
Якість підготовки	відповідає
Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти	відповідає
Результати освітньої діяльності та відповідність якісних характеристик підготовки державним вимогам	відповідає

Голова комісії

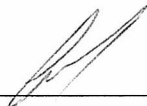

О. О. Салата

Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення	відповідає
Підстави для акредитації спеціальності (напрямку)	відповідає
Порівняльна таблиця та її відповідність вимогам	відповідає

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор

 Салата О. А.

Член експертної комісії:

доктор історичних наук

 Коляструк О. А.

З експертними висновками ознайомлений:

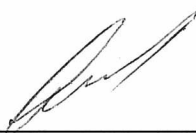
Президент Національного університету
«Кієво-Могилянська академія»

«8» червня 2018 р.

 Мелешевич А. А.

Голова комісії

О. О. Салата

Додаток Б

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньо-наукової програми «Історія» щодо підготовки фахівців з вищою освітою зі спеціальності 032 «Історія та археологія» рівня вищої освіти магістр у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ				
Проведення освітньої діяльності				
1.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за <u>основним</u> місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та або вчене звання	50	80	+30
	2) які мають науковий ступінь доктора або вчене звання професора	25	25	
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	-
2.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	100	+75
	2) практичної роботи за фахом	-	-	-

Голова комісії _____

О. О. Салата

3.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	Підпункти 1-16 пункту 5 приміток	+	
4.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	
	2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	
	3) з науковим ступенем або вченим званням	-	-	
5.	Наявність трудових договорів з усіма науково-педагогічними працівниками та / або наказів при прийнятті їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,2	+7,8
2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	31,5	+1,5
3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	-	-
	6) медичного пункту	+	+	

Голова комісії

О. О. Салата

4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Наявність опису освітньої програми	+	+	
2.	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	257	
2.	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	

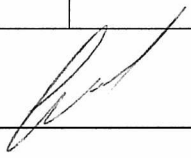
Голова комісії

О. О. Салата

3.	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4.	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:		Цикл не передбачено навчальним планом	
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90		
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Цикл не передбачено навчальним планом	
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90		
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			

Голова комісії

О. О. Салата

	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	91	+41
3.	Організація наукової роботи			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор

 _____ Салата О. А.
Член експертної комісії:

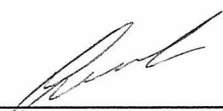
доктор історичних наук

 _____ Коляструк О. А.
З експертними висновками ознайомлений:
 Президент Національного університету
 «Кієво-Могилянська академія»

 _____ Мелешевич А. А.

«8» червня 2018 р.

Голова комісії

 _____ О. О. Салата